

Heel slim en toch zonder werk? Hoe kan dat?

Onderzoek vanuit Instituut Hoogbegaafdheid Volwassenen geeft inzichten en handvatten

Hoogbegaafden kunnen in aanleg fantastische arbeidskrachten zijn. Ze zijn breed inzetbaar en ze kunnen snel werken, moeilijke problemen aanpakken en met creatieve oplossingen komen. Een aantal van hen lukt het echter niet om hun talenten om te zetten in betaald werk. We weten niet om hoeveel mensen het gaat maar naar schatting moeten dat er wel een paar duizend zijn. Hoe komt dit en wat heeft dat met hoogbegaafdheid te maken? Als we dit weten, kunnen er gerichte interventies worden ingezet om de talenten van deze slimme mensen op een waardevolle manier te benutten.

Het Instituut Hoogbegaafdheid Volwassenen (IHBV) vroeg aan psycholoog en onderzoeker op het gebied van hoogbegaafdheid Bruno Emans hier een verkennend onderzoek naar te doen. Honderd vierenzeventig hoogbegaafde volwassenen die ongewild zonder werk zaten hebben een uitgebreide vragenlijst ingevuld. Uit de resultaten blijkt dat veel hoogbegaafden zelf menen dat hun hoogbegaafdheid een belangrijk factor is voor het zonder werk zitten.

Enkele bevindingen uit het rapport:

- Het blijkt dat hoogbegaafden een sterke behoefte hebben aan werk dat inhoudelijk zinvol en uitdagend is. Maar dat vinden ze lang niet altijd.
- Een deel heeft niet de benodigde diploma's behaald, terwijl ze wel de capaciteiten hebben ontwikkeld door bijvoorbeeld zelfstudie of *learning on the job*. Maar diploma's tellen steeds zwaarder in sollicitatieprocedures.
- Uitvallen uit werk heeft nogal eens te maken met conflicten. Het anders zijn en niet begrepen worden speelt hierbij mee.

Een respondent zegt: *"Men zit in Nederland niet te wachten op mensen die zelfstandig kunnen denken. Je wordt er zelfs voor veroordeeld."*

En solliciteren kan heel frustrerend zijn: *"Tijdens gesprekken mis ik soms net de aansluiting bij de manier van denken van mijn gesprekspartners. Waardoor ik het uiteindelijk net niet word."*

Tot nu toe heeft deze problematiek weinig aandacht van werkgevers en de politiek. In het kader van het diversiteitsbeleid is het belangrijk dat die aandacht er wel komt. Met meer kennis over hoogbegaafdheid bij o.a. werkgevers (-organisaties), UWV, re-integratiebedrijven, HR-afdelingen, gemeentes, etc. kunnen meer hoogbegaafde volwassenen herkend worden en met passende begeleiding tot bloei komen.

De onderzoeksresultaten geven handvatten voor het ontwikkelen van dit beleid. Het bevat interventies die speciaal voor deze doelgroep ontwikkeld moeten worden. Het IHBV doet daarom een oproep aan werkgevers en de politiek om dit onderwerp op te pakken en ermee aan de slag te gaan. Het zou immers heel zonde zijn als deze talenten verloren gaan voor de maatschappij.

Het eindrapport verschijnt op 4 januari 2017 en is te lezen op de website <https://ihbv.nl/rapport-hb-zonder-werk-2017/>

.....

Noot voor de redactie / Niet voor publicatie

Voor nadere informatie over dit onderzoek kunt u contact opnemen met

Mw Noks Nauta, bestuurslid. 015 212 5034; 06 1475 4024; noksnauta@ihbv.nl